

УТВЪРДИЛ:
ДЕКАН НА ЮФ:
/доц. д-р Кр. Раянова/

РУСЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „АНГЕЛ КЪНЧЕВ”
ЮРИДИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА НАКАЗАТЕЛНОПРАВНИ НАУКИ И СИГУРНОСТ

К О Н С П Е К Т

ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО НАКАЗАТЕЛНОПРАВНИ НАУКИ

За специалност
„Противодействие на престъпността и опазване на обществения ред“

I. Наказателно право

1. Обща характеристика на наказателното право. Действие на наказателноправните норми по време и място.
2. Наказателноотговорни лица. Субект на престъплението. Вменяемост и невменяемост.
3. Малолетни и непълнолетни. Особени правила относно наказателната отговорност на непълнолетните.
4. Понятие за престъплението – определение. Престъплението като деяние. Общественоопасни последици. Причинна връзка. Обществена опасност и противоправност на деянието. Обстоятелства, които изключват обществената опасност и противоправността на деянието.
5. Вина – същност и определение. Умисъл – същност и видове. Непредпазливост – същност и видове. Обстоятелства, изключващи вината.

6. Стадии на умишленото престъпление. Довършеност при различните видове умишлени престъпления. Приготовление – същност и наказуемост. Опит – същност и видове. Наказуемост на опита. Доброволен отказ от приготовление и опит.
7. Съучастие в престъпление – понятие и основни форми. Наказуемост на съучастниците. Съучастие и особени форми на задружна престъпна дейност. Доброволен отказ от съучастие.
8. Наказание – понятие и принципи относно наказанието. Цели на наказанието. Наказанието, другите мерки на държавна принуда и възпитателни мерки. Система на наказанията по НК.
9. Лишаване от свобода. Доживотен затвор и доживотен затвор без замяна. Пробация. Други наказания без лишаване от свобода.
10. Принципи за определяне на наказанието. Определяне на наказанието при алтернативни и кумулативно формулирани санкции. Определяне на наказанието при изключителни или многобройни смекчаващи обстоятелства.
11. Освобождаване от изтърпяване на наложеното наказание – обща характеристика и значение. Условно осъждане, предсрочно освобождаване, помилване. Освобождаване от наказателна отговорност – обща характеристика и значение. Освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание.
12. Престъпления против Републиката – обща характеристика и система. Измяна, предателство и шпионство. Диверсия, вредителство и тероризъм. Други престъпления против Републиката.
13. Престъпления против живота. Убийство. Причиняване на смърт по непредпазливост. Криминален аборт. Подпомагане, склоняване и довеждане до самоубийство.
14. Престъпления против здравето - видове телесни повреди, състави.
15. Отвлечане и противозаконно лишаване от свобода. Принуда. Разврат. Трафик на хора.
16. Престъпления против собствеността – обща характеристика. Кражба и грабеж.
17. Обсебване и длъжностно присвояване. Измама. Изнудване и вещно укривателство. Унищожаване и повреждане.
18. Престъпления против правосъдието. Подкуп.
19. Престъпления против реда и общественото спокойствие – обща характеристика. Организирана престъпност. Самоуправство. Хулиганство.
20. Общопасни престъпления – обща характеристика. Престъпления, извършени по обществено опасен начин или с общопасни средства. Престъпления против транспорта.
21. Престъпления против народното здраве и околната среда.

II. Наказателен процес

22. Участие на съдебни заседатели в състава на съда. Равенство на гражданите в наказателното производство. Осигуряване на гражданите право на защита. Процесуални гаранции за правото на защита. Независимост на органите на наказателното производство. Разглеждане и решаване на делата в разумен срок.
23. Разкриване на обективната истината. Вземане на решение по вътрешно убеждение. Публичност на съдебните заседания. Непосредственост. Устно извършване на наказателното производство. Състезателност. Официално начало.
24. Съдът – главен субект на наказателния процес. Състав на съда. Актове на съда. Подсъдност на наказателни дела.
25. Прокурор. Разследващи органи.
26. Пострадал. Частен обвинител. Частен тъжител. Граждански ищец. Граждански ответник.
27. Обвиняем.
28. Защитник. Повереник и особен представител.
29. Мерки за неотклонение. Други мерки за процесуална принуда.
30. Предмет на доказване. Тежест на доказване.
31. Доказателства – същност и видове. Доказателствени средства – същност и видове.
32. Гласни доказателствени средства. Писмени доказателствени средства. Веществени доказателствени средства.
33. Способи за събиране и проверка на доказателствени материали. Оглед. Претърсване и изземване. Разпит. Експертиза. Следствен експеримент. Разпознаване. Специални разузнавателни средства.
34. Образуване на досъдебно производство. Извършване на разследването. Предпоставки за привличане на обвиняем.
35. Действия на прокурора след завършване на разследването. Предаване на съд и подготвителни действия за разглеждане на делото в съдебно заседание.
36. Съдебно заседание на първата инстанция. Етапи на първоинстанционното производство. Постановяване на присъдата.
37. Обща характеристика на въззивното производство. Образуване. Ред за разглеждане на делото от въззивната инстанция. Правомощия на въззивния съд.
38. Касационно производство – обща характеристика, образуване, ред за разглеждане. Касационни основания. Правомощия на касационната инстанция.
39. Бързо производство. Решаване на делото със споразумение.
40. Възобновяване на наказателни дела.
41. Привеждане в изпълнение на влезлите в сила актове на съда.

III. Криминология и Криминалистика

42. Общо учение за престъпността – обща характеристика, престъпност и престъпление, видове престъпност.
43. Криминологическа характеристика на престъпността – количествена и качествена характеристика. Основни фактори, влияещи върху характеристиката на престъпността. Детерминираност на престъпността.
44. Общо учение за личност на престъпника – личността на престъпника като криминологична категория, основни социални характеристики на личността на престъпника. Изучаване на личността на престъпника. Формиране на личността на престъпника – фактори на микро- и макросредата. Съотношение на социалното и биологичното в личността на престъпника.
45. Индивидуално престъпно поведение – понятие, механизъм на индивидуалното престъпно поведение. Типология на базата на характеристиките на личността на престъпника. Изучаване на индивидуалното престъпно поведение чрез оценката на правонарушителя.
46. Общо учение за превенция и контрол на престъпността – основни понятия и проблеми. Принципи на превантивната политика. Обект и субект на превенцията. Държавна система за превенция и контрол на престъпността, обществена превенция на престъпността. Национални програми и стратегии за превенция на престъпността.
47. Изследване на престъпността и престъпното поведение. Специализирани криминологични служби. Видове криминологични изследвания. Процес на криминологичното изследване, източници на информация при провеждане на изследването, основни методи в криминологичните изследвания.
48. Криминологично прогнозиране и планиране на противодействието на престъпността – определение и особености, прогнозиране на престъпността. Прогнозиране на индивидуалното престъпно поведение при оценка на риска на правонарушителя.
49. Виктимологията – учение за жертвата. Определение за жертва. Роля на жертвата за извършване на престъплението. Типология на жертвите. Виктимизация и активиктимогенна политика.
50. Криминологична характеристика и превенция на насилствената престъпност. Криминологична характеристика и превенция на користната престъпност.
51. Криминологична характеристика и превенция на младежката престъпност. Криминологична характеристика и превенция на организираната престъпност.
52. Престъпността в съвременна България – тенденции и фактори. Актуални въпроси на противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.
53. Криминологическа характеристика и превенция на домашното насилие. Криминологическа характеристика и превенция на трафика на хора.

54. Предмет, система и задачи на криминалистиката. Криминалистическа идентификация. Понятие, стадии, видове. Съвременна криминалистическа техника за откриване, фиксиране, изземване и изследване на следи и веществени доказателства.
55. Съдебна фотография и криминалистически видеозапис. Следи. Следи от ръка. Следи от крак. Следи от зъби. Следи от ухо. Следи с биологичен произход. Образуване, видове. Откриване, фиксиране, изземване. Обстоятелства, които могат да се изяснят по следите.
56. Следи от оръдия за взлом и инструменти. Следи от автотранспортни средства. Съдебна балистика. Криминалистическо изследване на огнестрелно оръжие, гилзи, куршуми и поразени при изстрела прегради.
57. Техничко-криминалистическо изследване на документи. Видове защиты в документите за самоличност и ценните книжа. Видове подправки. Идентификация на човека по признаците на външността. Компютърната информация, видеоинформацията и човешкия глас като материални следи от престъплението.
58. Криминалистическа тактика. Общи положения. Запазване на местопроизшествие. Тактика оглед на местопроизшествие: участници, подготовка за оглед, извършване и фиксиране на резултатите. Оглед на труп. Оглед /освидетелстване/ на живо лице. Оглед на превозни средства, предмети и документи. Тактика на претърсване и изземване.
59. Тактика на разпит. Стадии на разпита и фиксиране на резултатите. Видове и участници. Разпит на свидетел. Разпит на обвиняем. Разпит на малолетни и непълнолетни лица. Разпит на вещи лица. Очна ставка.
60. Тактика на разпознаване на живи лица, трупове, предмети, животни. Тактика на извършване на следствен експеримент. Подготовка, участници, провеждане и фиксиране на резултатите.
61. Съдебни експертизи. Понятие, видове, назначаване. Съдържание и оценка на експертното заключение.
62. Разследване на престъпления – общи положения. Разследване на убийства и телесни повреди. Разследване на престъпления срещу половата неприкосновеност.
63. Разследване на кражби и грабежи. Разследване на общоопасни престъпления – автотранспортни и палежи.